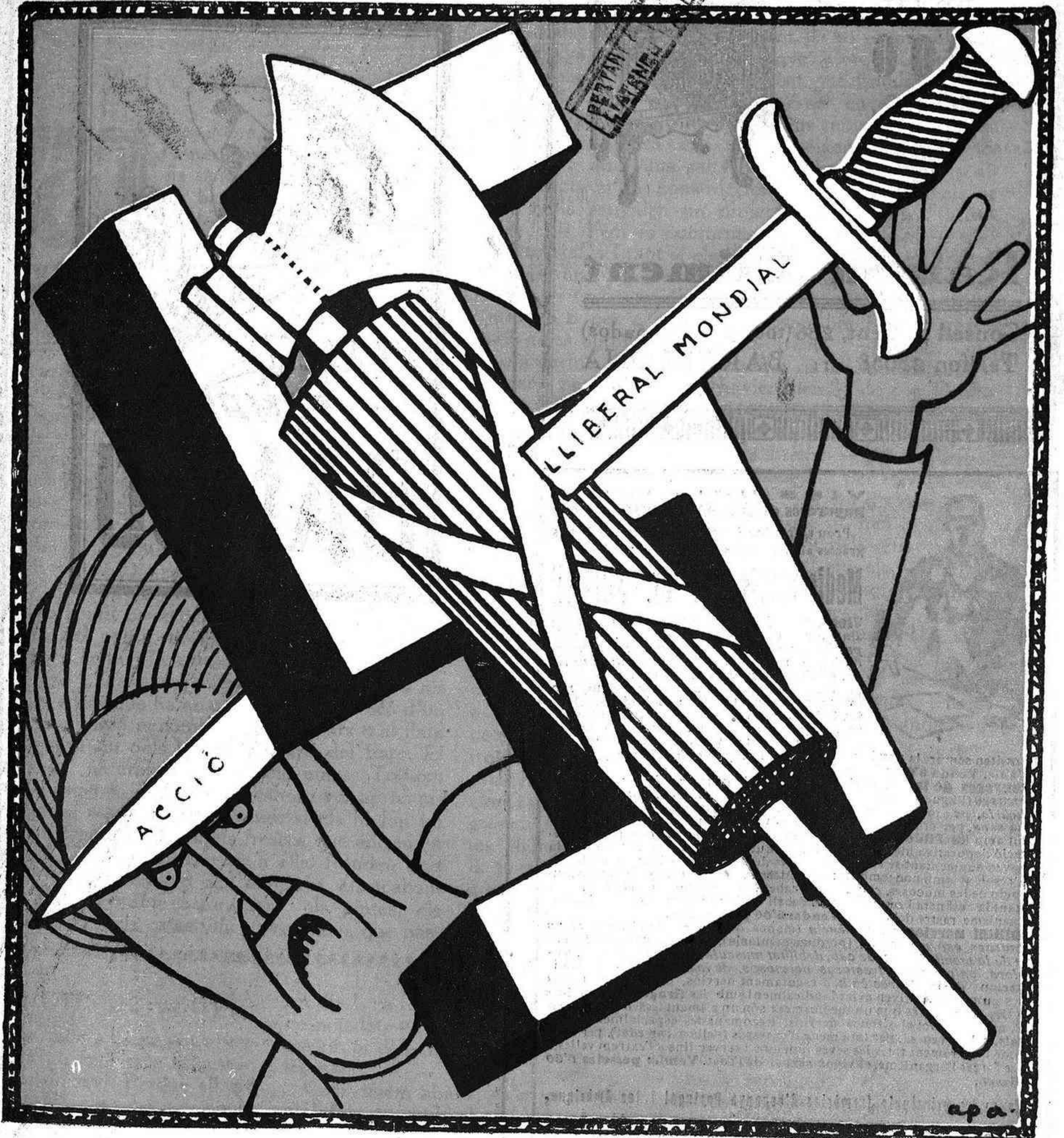

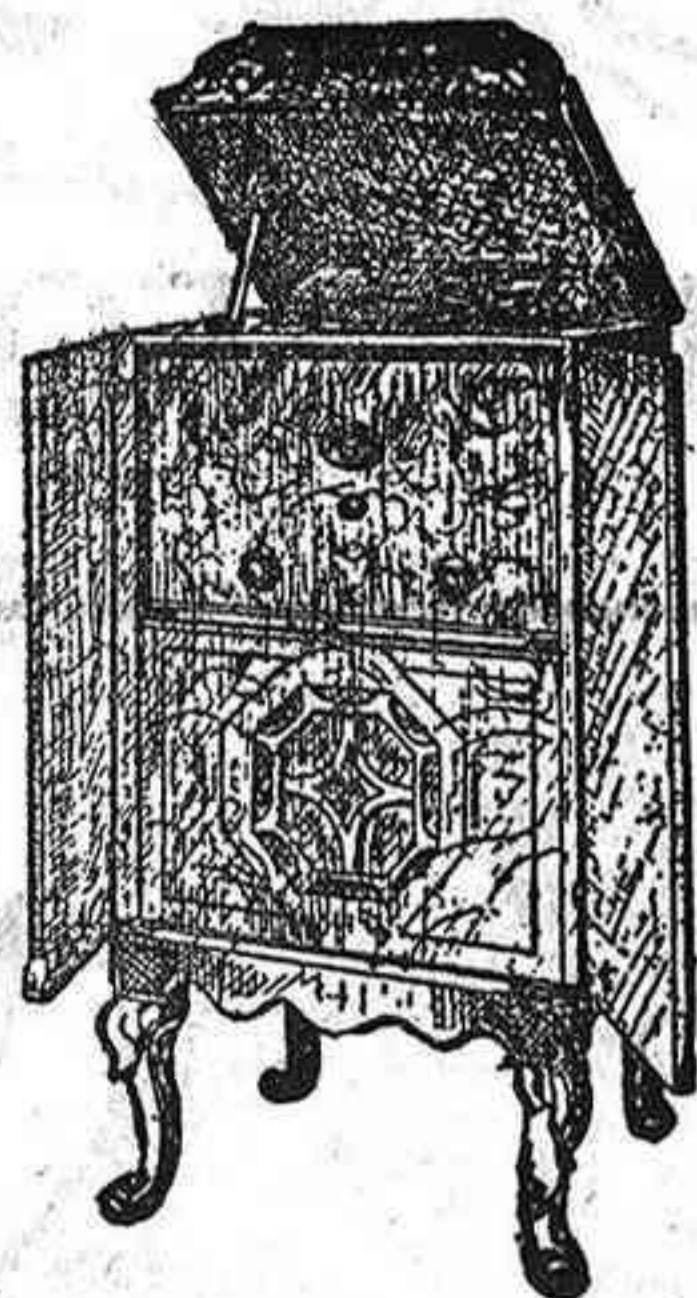
L'ESQUELLA DE LA MORRATXA

Treballadors i gent liberal de totes les nacions: UNIU-VOS!!!

Ràdio-Phono CLIMO

PREU:
900
PTES.

Ramon Climent

Consell de Cent, 266 (tocant E. Granados)
Telèfon 23058 :: BARCELONA

VIES URINÀRIES Impureses de la sang-Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urfnaries: *Blenorragia* (Purgacions) amb totes les seves manifestacions, *uratrítis*, *pròstatitis*, *orquítis*, *cistítis*, *gota militar*, etc. de l'home, *vulvítis*, *vagínitis*, *metrítis*, *uretrítis*, *cistítis*, *anexítis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb e's **Catxets del Doctor Soivré**. als malalts es gaureixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que

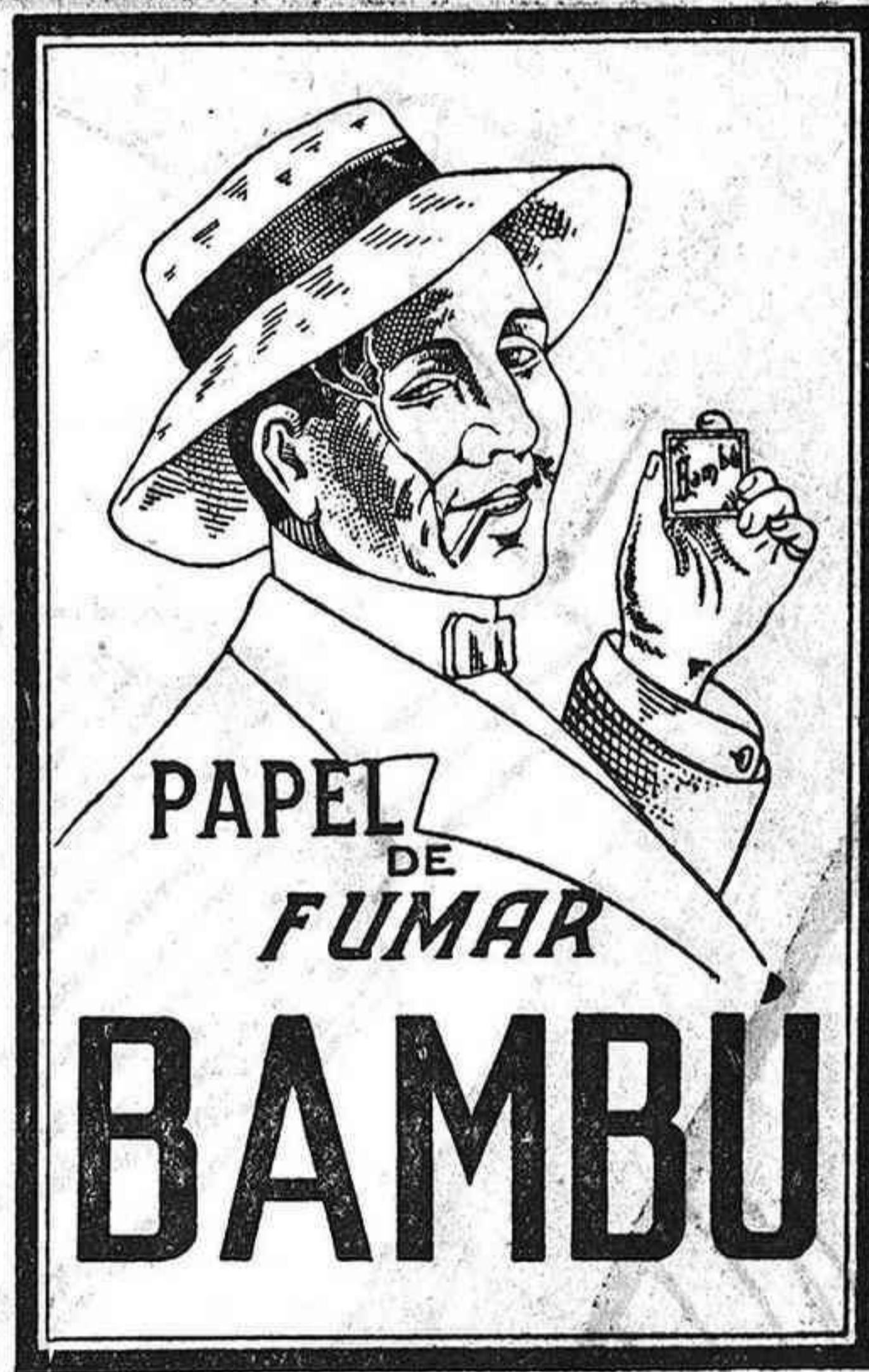
necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de, a seva malaltia. **Venda 6'60 ptes. caixa.**

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames) *erupcions*, *escrofuloses*, *eritemes*, *acne urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb les **Pildores depuratives del Dr. Soivré**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmentant-se totes les energies de l'organisme i fomenten la salut; resolent amb poc temps totes les úlceres, llagues grans, floriscos, separació de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant o l'organisme rastre del passat. **Venda: 6'60 ptes. flascó.**

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòrrica*, (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos*, *de la dona*; totes les manifestacions de la *Neurastènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual de l'edat. **Venda: pessetes 6'60 el flascó.**

Venda en les principals farmàcies d'Espanya Portugal i les Amèriques

NOTA.— Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o de bilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes, en segells per al franqueig a *Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 5079* S. M. Barcelona, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentortollament, tractament i guariment de dites malalties.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20

BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÓNICA

Advertiment

AUEN sobre els despatxos de la Generalitat de Catalunya tots els bojos i tots els brètols, tots els barruts i totes les possibles estafades que té el país. Amb la mateixa audàcia, amb la mateixa poca-vergonya, amb la mateixa seguretat que en els set anys indignes tots els que tenen alguna cosa que fer, de lluny o de prop, amb l'Estat, acudeixen amb mil cartes de presentació sobre els consellers de la Generalitat de Catalunya. Hom sap quins i quants són els atacs que el règim ha de rebutjar per part de tots aquells que creuen que l'Estat és una vinya. El general Primo de Rivera i tots els seus secretaris de despatx durant els set anys lamentables es varen dedicar a rebre a tots els que duïen negocis fantàstics, invents pintorescos i meravellosos, projectes absurdes i emmiralladors. No hi ha res que temer tant els barruts com un govern de Dictadura. No hi ha res que decideixi tant als desvergonyits com un Govern nou. L'estafador té un sentit psicològic sensible i profund. Sap que l'interès del polític ho és el de deixar rastre del seu pas, procurar que la seva obra sobrevisqui al seu pas ministerial i l'estafador ofereix als ministres o als consellers les idees que ha anat apilant en un recó d'un cafè, en la misteriosa penombra d'un despatx o al llarg d'un descans en un dels bancs anònims del Parc. El polític rebutja, naturalment, tots els atacs. Tothom vol viure a l'esquena de l'Estat. Tothom vol aprofitarse de les noves maneres per a veure si els hi fan un recó i tothom creu que els diners frescos que entren en les caixes de l'Estat s'han fet per a ells. Ronden pels passadissos de la Generalitat de Catalunya, els acabem de veure, amb veritable astorament, els pintes, els brètols, els barruts, els catastròfics negociants que pas-

sejaven davant de les portes d'un Gualdarhoce, d'un Aunós, d'un Primo volent presentar grans negocis, grans invents, que unes vegades es convertien en monopolis vergonyosos i d'altres en vulgars estafades que els ministres havien de silenciar perquè si es feien públiques es donaria al país la pobra idea de que estaven governats per ximplers. La gent ja no empra el nom d'Espanya, sinó el de Catalunya. Cerquen cartes de recomanació i es presenten dient que Catalunya hauria de fer això o allò per a ésser envejada per la resta del país. Això ho sol dir un senyor d'Avila, un senyor de Cuenca. Els uns ofereixen electrificar tot Catalunya amb uns salts d'aigua imaginaris; els altres proposen les construccions més absurdes; els de més enllà senyalen un projecte de carreteres turístiques; els d'ací es conformen en monopolitzar el servei forestal... I tant si els han rebut com no, en arribar al cafè diuen que estan en tractes amb la Generalitat per a fer una temporada de teatre català d'art a Hostafrancs o per a edificar un gran hotel als Pirineus amb unes optimistes taules de trenta i quaranta. Com a organisme nou, la Generalitat de Catalunya es veu atacada per tots els que havien pensat de cop i volta en la felicitat de Catalunya tant per mar com per terra, tant per l'aire com pel subsol.

Sortosament hem vist els brètols, els poca-vergonyes, els bojos i els barruts passejant per davant dels despatxos ministerials. La qual cosa vol dir que no hi són dintre. La qual cosa vol dir que no han pogut encara desenvolupar llurs idees davant dels senyors consellers i que no podran dir més tard que els han rebut i els hi han promés estudiar-ho. Cal que aquests bojos, brètols, poca-vergonyes i barruts segueixin permanentment a la porta dels consellers. Cal que restin inèdits llurs plans. Hom s'admira de les planxes que va fer aquell pobre Primo de Rivera que va arribar a creure al que va descobrir el moviment continu; hom es meravella de que l'Estat oferís a certs «inquiets» dels grans negocis diners i materials per a treure petroli d'on no n'hi ha... L'Estat pagava. Tot era alegria. Més tard la factura ha estat onerosíssima. A la Generalitat també hi van amb grans iniciatives i amb grans negocis; amb grans invents i amb grans projectes «humans» i immorals... Suposem que seguiran a la porta dels consellers, esperant que un dia o altre governin els radicals. Llavors ja seria una cosa més divertida...

FRANCESC MADRID

La mort del savi

El savi ha mort; ha passat a *major vida*; ja no farà més savieses; no farà més de savi. Perquè ell era això: un savi, com hauria pogut ésser qualsevol altra cosa més.

N'era tant, de savi, que fins s'oblidava de treure's la pols de les sabates i del barret. A un amic que

un dia li va fer notar la seva manca de netedat, va contestar-li que això era propi dels homes de la seva categoria.

Com dèiem abans, és mort. Està al llit vestit amb el trajo de quan es va casar i que és la tercera vegada que el porta, motiu pel qual no hi ha gaire taques. Al pit li han posat totes les medalles i medalletes

que, per la seva saviesa, s'havia guanyat. N'hi ha de totes menes: d'or, d'argent, de coure... Fins n'hi ha una de *sevillana*.

La seva muller diu que sembla que dormi. Nosaltres trobem que no s'hi diu gaire dormir i portar les sabates enllustrades de fresc. Però per quedar bé, diem el mateix.

JOSEP MARCO

A CAU D'ORELLA COM ES FA EL PACTE DE LA FAM

Josep Rovira, que havia «funcionat» una temporada a la Generalitat, no fa gaires dies que va ésser acomiadat. Sabeu per què?

Senzillament: perquè va tractar de vós al monàrquic reconsagrat que respon al nom de Vega i Marc, el qual, pobret, ha estat jubilat amb la misèria de 27.000 pessetes cada any.

Això no seria res més que un lapsus si no fos que es tracta d'una bona persona que va ésser un dels puntals més fermes de Macià quan era a l'exili.

EL SENYOR GIRALT TE MALA PREMSA

Don Giralt (Casimir) és una mena d'home que dorm... dorm... i després parla... parla... i es creu que enganya el seu interlocutor. L'altre dia va executar el seu sistema amb els periodistes que fan informació a l'Ajuntament que el varen deixar dir tot el que va voler, però no se'l varen creure de res, i en arribar al seu saló acordaren fer-li el buit, que vol dir no parlar en els seus diaris d'ell, fes el que fes, ni en bé ni en mal.

Don Giralt (Casimir) que ho va saber els va cridar al seu despatx per a donar-los explicacions. Els periodistes li feren respondre per

mitjà d'un tal Nubials que hi havia el mateix trajecte del despatx del (Casimir) Don Giralt al saló dels periodistes, que del saló dels periodistes al despatx de (Don Casimir) Giralt.

ENS HA COSTAT BARATET

Els nostres lectors hauran vist els solts que ens dedicà la setmana passada *El Progreso*; també hauran vist que foren degudament i complidament contestats en el nostre darrer número i també hauran vist que el diari lerrouxista no s'hi ha tornat.

Sabeu per què? Senzillament, devíem sis rals al porter d'un casino republicano radical de la França Xica i ja els hi hem tornat.

Tot venia d'aquests maleïts sis rals. Haver-ho dit, homes!

D'AIXO SE'N DIU TENIR ULL CLINIC

Es Fontbernat qui parla i diu:

Mireu amic, eh? Ara resulta que els polítics per a gaudir d'un cert prestigi, eh? han d'ésser lladres mec! I bé, doncs, com que jo he fet molta campanya política sobre els contingents d'exportació i hom diu que s'hi han repartit moltes pelles, eh? i jo mec! no en robaré mai cap de quarto, eh? ¿Què he fet per no semblar un ase, segons diuen?

M'he fet fer un abric, que no sé quan el podré pagar, i quan em di-

uen: Com va això dels contingents? Sembla que hi ha hagut algunes pessetes a pelar?

Home... dic donant-me importància i tocant-me l'abric nou: jo no sé res. I ho faig, eh? amb tota la mala ll... perquè sembli que n'he tocat alguna oi...? eh...? mec...!

CAL ESTAR BE AMB TOTHOM

Farreres i Duran, és d'aquells homes que els agrada que el seu nom surti als diaris, sigui com sigui; el principal és que s'ocupin d'ell (tenim la seguretat que quan llegeixi les ratlles següents ens ho agrairà) i per a aconseguir això, així que pot formar part d'una junta, d'una comissió, i encara millor d'un banquet esmerça totes les seves activitats perquè els periodistes el vegin i facin constar la seva presència.

Dies passats, però, s'excedí assistint a un míting que celebrava l'U. S. A., que vol dir Unió de Sindicats Agrícoles, la major part dels seus directius ho eren ja durant l'època de la Unió Patriòtica.

Hom li féu notar que com sigui que la Generalitat encara que no oficialment recolzava l'Unió de Rabassaires, no quedava gaire bé que ell, amb el càrrec que ocupa, assistís a actes de l'enemic, i ell digué amb aquella franquesa que el caracteritza: —Veureu, veureu, jo si hi vaig anar, fou perquè els diaris portessin el meu nom, sabeu?, i a més a més hom no sap el dia de demà amb qui se les haurà d'haver.

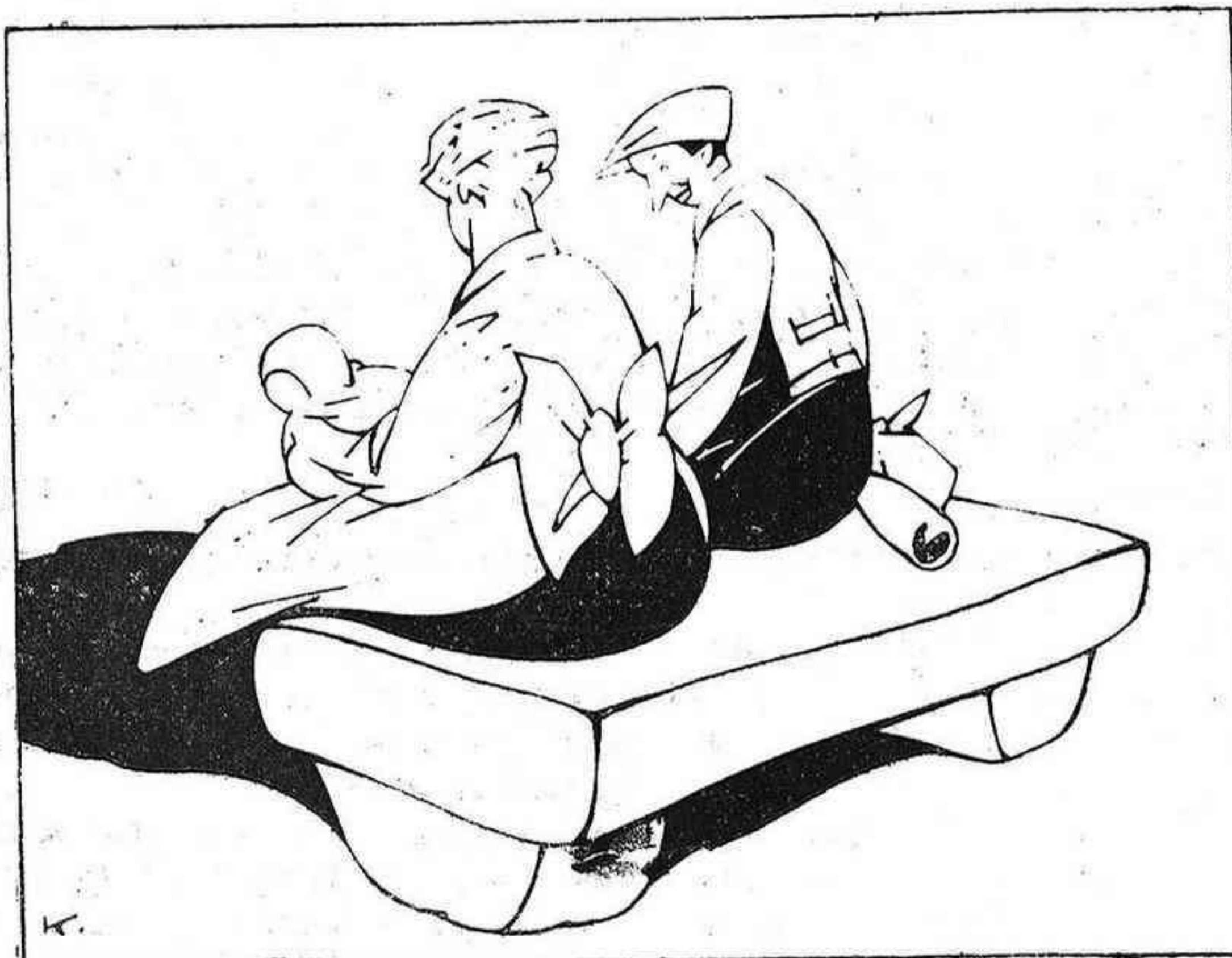
Ara comprenem les seves giragones político-manresanes.

A VEURE SI ARA...

Hom diu que si Carner ha de deixar definitivament la cartera d'Hisenda del Govern Central, serà nomenat substituït el President del Parlament de Catalunya Lluís Companys, i de deducció en deducció s'assegura que Companys haurà de deixar d'ésser cap del Parlament i llavors... Casanoves, l'etern «Vice» podria ésser que fos President efectiu.

Nosaltres juguem el que sigui que hi haurà algun destorb i Casanoves seguirà—per «in eternum»—«Vice» de tot arreu.

Al temps!

—Ja veu si és malgastadora la filla del burgès, que àdhuc es fa fer la manicura als peus.

MERCAT POLITIC

SESSIO LLAMPEC

Tenia moltes ganes d'oïr una sessió de l'Ajuntament per ràdio, però, francament, no m'hi atrevia mai. Sabia el què era i el que representava suportar una sessió en la realitat, i se'm figurava que a casa—si proposava dur a la pràctica el meu intent—hi hauria protesta general.

Així ocorregué.

La ràdio tocava «Los claveles», aquesta sarsuela de Serrano que no cansa mai. Tothom feia comentaris: que si en Vendrell, que si en Guitart, que si la Vázquez, que si la Raga... I el disc — pel que es veu — anava rodant.

Tot d'una se m'acut canviar d'estació.

—Què fas?—alarmats, exclamen els de casa.

—Vull oïr l'Ajuntament!

—I ara! Que t'has tornat boig? ¿Ja saps el que dius? Sentir l'Ajuntament!

Unes veus, confoses, anaven arribant.

—Per Déu, tanca!

—No!

—Que ens atabala!

—Calleu!

Se sent un senyor que diu:

—¿S'aprova que el senyor Sucarats sigui nomenat cap de tal departament?

—Aprovat! — responen uns altres senyors.

—S'aprova que el senyor Parellada...?

Sense deixar-lo acabar:

—Aprovat!

—S'aprova...?

—Aprovat!

—S'aprova...?

—Aprovat!

Ara tots tenen l'arrencada.

—S'aprova...?

—Aprovat!

I així fins a dinou vegades. Feia l'efecte d'un disc encallat.

Seguidament s'aixeca la sessió i jo quedo defraudat. Esperava una cosa més atractiva, més divertida. No hi ha hagut crits ni soroll.

Gens content del meu comès i no satisfets els meus anhels—un dia a la vida que se m'acut oïr l'Ajuntament per ràdio—canvio d'estació amb el beneplàcit dels meus.

I mireu si ho degué ésser de breu aquesta sessió que el disc encara tocava:

—Vostè no es disfressa, D.ª Mònica?

—No senyora, està prohibit per la religió.

«Cuando un hombre de bien, dice como yo su sentir...»

Ben mirat era molt millor escoltar en Vendrell.

TINET

El ball de disfresses del Círcol Artístic

El Círcol Artístic durà enguany les virolades banderes del seu Carnaval a les amples sales de «La Bohèmia». Deixa la vella Barcelona del vuit-cents i el seu cor d'aurat, que és la sala del Liceu, per a plantar-se, d'un bot, al cor xiroi d'un barri alegre, a mig camí entre la Rambla i el Paral·lel. Creiem que el Carnaval d'avui no s'adiu amb els vells vernissos i amb la rànica riquesa del Gran Teatre dels nostres avis.

Calia cercar un escenari nou per a la nostra festa, i cap altre ens ha semblat més ajustat al nostre intent que les sales de «La Bohèmia». Les seves dues sales, les més grans que

se'ns podien oferir, seran per als nostres artistes com una pàgina en blanc, com una tela a punt de començar. A les sales de «La Bohèmia» s'hi pot fer néixer, de cop i de nou, un món de fantasia. I és això el que volíem. Un ball de disfresses ha de tenir cada any un marc diferent, i més encara si és, com el nostre ball, una festa d'artistes, un escenari que duri una nit, que no deixi rastre en el temps, que sia com el somni d'una nit d'hivern. I és això el que serà el ball d'enguany del Círcol Artístic a «La Bohèmia»: una festa molt 1933.

Des d'ara us convidem. En entrar-hi us acollirà una verdor de palmeres i de canyes de sucre, i un aire tebi de cançons negres i de rumbes us farà oblidar el fred prosaic de la ciutat dormida.

El Círcol Artístic emprèn un nou camí amb aquesta festa, que voldria que fos una manifestació viva del nostre art plena del ritme dels dies que vivim. Vulgueu trobar-vos-hi tots en aquesta nit sonada, que després us recaria d'haver-la perdut.

La Lliga té una carrossa
que guia el senyor Estevet
i en Cambó guia la grossa
si va de tort o de dret

GLOSSARI

LA NEU

Torna a fer fred. Quan ja semblava que s'hauria acabat, torna a fer fred. Quan vivíem en un temps gairebé primaveral, quan — amb les llàgrimes de la Candelera — l'haviem acomiadat, resulta que torna a fer fred.

Això, francament ho hem de confessar, no és gens seriós. Ja ni amb el temps podem tenir confiança. Ni amb el temps ni amb la Candelera. Perquè, segons diuen, quan la Candelera plora el fred és fora. No és que hagi de plorar materialment, encara que l'Església és molt aficionada a fer plorar els sants... I a fer pagar les llàgrimes als que, no sabent quina altra feina fer, van a passar l'estona a l'església. En dir això ens atenem al refrany que diu: «Quan la Candelera plora, el fred és fora; quan la Candelera riu, el fred és viu». O sigui: quan plou o està núvol, plora; quan fa sol, riu. I aquest any plorava. Per tant, el fred era fora.

Però es veu que s'ha penedit: ha tornat. Ha tornat perquè ha cregut que encara podia fer feina. I en fa. En fa tanta, que els farmacèutics estan molt contents, i no es pot anar al teatre perquè la tos dels especta-

dors no deixa oir els parlaments dels còmics. Amb això, però, el públic no hi perd gran cosa: al contrari.

Naturalment, aquesta manca de formalitat és empipadora. Hi ha qui és tan viu, tan intel·ligent, que fins i tot d'aquestes variacions del temps en dóna la culpa a la República. Però d'aquesta mena de vi-vor tampoc no cal fiar-se'n massa. Es a dir: el millor és no fiar-se'n gens.

I així no ens sobtaran ni la vivor ni el fred. El diumenge passat el fred va culminar en una nevada molt espectacular. A Barcelona la neu no és pas una cosa massa vulgar, una cosa massa de cada dia. És per això que, a pesar del fred, la gent s'alegrà de la neu, de l'espectacle gratis que ofereix la neu. I diuen aquella cosa de costum, aquella imatge tronadeta que es diu sempre que neva:

—Ai, sembla un pessebre!

Després comenten el fred; el perquè fa tant fred. I ho atribueixen a moltes causes. Hi ha qui ho raona així:

—D'aquest fred, no en dubti, en tenen la culpa els lerrouxistes.

—¿...?

—No veu que són tan frescos?

La noia que guanyà el premi

(COSES DE CARNAVAL)

La senyora Tuies està tota tova. No li cap la camisa al cos.

Li acaben de premiar la filla. No res menys que premiar una filla, senyors!

La senyora Tuies té una noia de dinou anys que s'ha presentat en concursos de bellesa i que mai no l'han premiada enlloc. Això, aquesta desatenció, aquest disgust terrible n'ha robades moltes d'hores de son a la mare i a la filla que s'han fet tantes il·lusions.

Sempre que s'ha donat un cas així, entre elles hi hagut diàleg:

—No ploris, Carmeta... Això dels premis de bellesa són compares i comares, vet-hoquí.

—Jo que el tenia coll avall, el títol de reina—ha gimotejat la noia.

—¿Que no has sentit què deia la senyora Munda? Que la reina es fa amb un del Jurat. I si és per això, filla meva, ja els ho dono. Tu pots anar amb el cap molt alt.

Surt allò de la «noia de sa casa», allò de l'«honra», de la «dignitat»...

Però avui la senyora Tuies ho oblidat tot. Avui, els senyors del Jurat, són uns senyors simpàtics i in-

VIRAI

Les coses d'en Papilló dibuix de Lluís Macaya

¡Reineta meva! Li posare un nivell
d'amor totes les meves riqueses seran
seves! Soc solter i sense
obligacions

telligents. Són uns senyors que, si ho demanaven, mare i filla els farien un petó.

Els senyors del Jurat, que han tingut la difícil missió d'escollir entre aquell estol de noies quina de totes vestia millor, han tingut la pensada — la noble i santa pensada — de premiar a Carmeta que s'ha presentat disfressada de «Cargol».

Quina expectació a la sala, quan Carmeta ha entrat! Amb les banyes que s'amagaven i sortien. I dintre la closca, el cap. Aquell caparró menut i aquell rostre, mig cobert per l'antifaç. I sota l'antifaç un somriure que permetia veure les dents blanques, petites, iguals.

Hi ha hagut un *oh!* emocionant a la sala. La mare plorava en un recó mentre unes veïnes li prodigaven consols i li deien aquelles coses del cas, «que es posés sobre sí», «que fes el cor fort», «que de filles *cargol* no en cria tothom».

I al voltant de la noia les amigues que la miraven amb ràbia i amb por. S'examinaven els seus vestits de «Colombina», de «Pierrot», de «Cow-Boy» i trobaven que allò seu era molt poc. Que allà on hi havia el mèrit, el veritable mèrit, era en aquell admirable *cargol*

que totes les propietats tenia menys la d'ésser llefiscós.

I ha començat el ball.

I Carmeta ha ballat amb cura i dificultat amb uns joves que «di asseguraven» que el vestit seria premiat; perquè ells — tots! — eren amics del Jurat...

El Jurat, després de llarga deliberació, després de discutir molta estona perquè hi havia un dels senyors que deia que a judici seu el premi primer corresponia a una noia que anava vestida de «Cor» —un cor travessat d'una manera emocionant per una sageta de cartró—, va acordar premiar Carmeta.

Quins moments més transcendents aquells! Quina impressió quan, precedit d'un toc d'instrument estrany, la veu d'un del Jurat digué:

—Carmeta Trullols! Primer premi!

La senyora Tuies es va aixecar ràpidament i va anar allà on hi havia l'heroïna.

—Filla meva!—va dir.

Abraçades, llàgrimes, petons. Aplaudiments per part del públic. Les «Colombines» i els «Pierrots» ja sabien que no les premiarien, però no estaven conformes en el fall. La del «Cor» es va arrencar la sa-

geta d'una revolada, i és quan hom va veure que la sageta era de cartró. Era un mal cor, el d'aquella noia. Amb l'arma «inofensiva» a la mà, amenaçava els del Jurat —que semblaven ficats dalt del patíbul de la festa com si del poble, ara, esperessin el fall.

—Setze duros, senyors, setze duros em costa aquest cor!

I els del Jurat, amb una cara que semblava dir «què hi vol fer!», s'arronçaven d'espatlles.

I l'orquestrina *Boy's Jazz* deixava oir-se estrident.

Quan, acabat el ball, la senyora Tuies anava amb una banya a la mà i el premi a l'altra—un joc de tocador—, parlava així a la seva filla:

—Amb quina ràbia et miraven totes! I que en són de simpàtics aquells senyors!

La mare no dona importància a què, per culpa d'allò, hi ha un jove que mirava amb bons ulls la Carmeta i que potser fins s'hi hauria casat.

—Què n'hem de fer d'aquest ximple! Amb el nom que avui has agafat, no te'n faltaran de joves.

La noia s'ha posat sobtadament trista.

Li sap greu haver-se disfressat.

AGUSTÍ COLLADO

La rua enguany

FOTOGRAVATS-BASTARD

—Saps el que significa l'obertura del Parlament?
—Sí, home, que molts diputats quedaran muts.

FITXES

El Llop filòsof

El descobrí Tieck i el posà en el conte de la «Caputxeta Vermella».

Un llop filòsof ha d'ésser, per força, un filòsof pessimista.

En un moment precís el llop filòsof volgué posar-se al servei de la humanitat i es féu ca d'atura.

Descoberta la seva naturalesa no trobà enlloc simpaties, i això que entre els humans oïa repetidament parlar de «tolerància».

Retornat a llop es decidí no créure en res, ni en l'immortalitat de l'ànima.

Ara, com tants, no es preocupa sinó de l'aliment que es fica a la boca.

Neu de Febrer

«Neu de mes de gener s'asseu a les muntanyes com un cavaller.»

La neu de febrer ha deixat blanques les muntanyes que circumden Barcelona. La neu de febrer no és la neu de gener.

«La neu de febrer marxa com un ca llebrer.»

I cau incerta. Sap que ha d'anar-se'n a cama llarga i volaneja, poruga, te-

nyida un xic de rosat. Fa visita de sorpresa i es posa a les muntanyes com l'ocell sobre la tija de l'ordi: un peu damunt l'or, un còrrer d'ulls i les ales llestes.

El diumenge passat ha tingut tots els tons del gris. El dilluns ha estat un dilluns amb sol de mimosa. I la neu de febrer ha anat fugint com un llebrer.

Torna a perfilar-se la geometria negra dels pins sobre els blaus esporuguits que el febrer gronxa damunt les muntanyes barcelonines.

Llibre llegit al mati

Es un obrir de finestres. Les ha colpejades l'alba. Un colpeig de llum: un dring atapeït i una gran invasió d'imatges.

Hem obert a primera claror de dia «Assonàncies i Evasions» del poeta J. M. Lòpez-Picó. Aquesta llum li era deguda. Els poemes de J. M. Lòpez-Picó són un aterrossament de llums aurorals. En desfer-los és quan trobeu sol en cada partícula i música en cada replec. El poema, dintre vostre, és la claror i aigua. Quin encisament de sol líquid i de frescor vellutada!

«De l'esgarrifança que et ratlla l'espalla,

nuesa nocturna del cel,
l'infant comentava amb la mare:
—Quin fred de coets!»

El poema ens ha obligat a tancar el llibre i a llançar-nos dia avant.

Per a no perdre el punt, hem posat entre les planes de «Assonàncies i Evasions» uns dels darrers esflagaraments de la boirina matinera.

L'home que no s'està de res

—«No m'estic de res».— Ho fa saber a tots els companys de vagó de tren.

Es un home grassonet, amb una cara que riu com un balcó ple de clavellines.

—«Si quan viatjo fins set, baixo del vagó i em prenc una gaseosa. Repeteixo que no m'abstinc de res. Faig vida de príncep.»

L'home que no s'està de res ha volgut resumir en això de la vida de príncep la seva abundosa felicitat.

RAMON VINYES.

Vuits i nous i cartes que no lliguen

La barra sueca

La setmana passada, un suec anomenat Karl Lushau, va presentar al jutjat de guàrdia una denúncia contra una artista de cafè concert, amb la que havia fet un contracte per a tres mesos, contracte que l'artista no ha complert.

El contracte era el següent:

Per cinc pessetes diàries (per un duret), aquesta estrella de l'art, havia de donar esmorsar, dinar i sopar al denunciant.

A més, havia de cuidar-lo, és a dir, rentar-li i planxar-li la roba i a més a més, fer vida marital amb ell.

Tot per cinc pessetes.

Després diran que la vida és cara a Barcelona.

El bo, és que aquesta «artista» no va donar-se compte que aquest contracte era ruïnós, fins al cap de dos mesos de mantenir, rentar i planxar, cuidar i fer vida marital amb el súbdit suec.

Pobra noia! Ja ho veus com t'has de veure pel teu mal cap!

Perquè per un duro diari, encara compremem que fes vida marital... Això no porta gasto.

Però mantenir un suec? I amb aquest estómac que es veu que té, portant-la als tribunals per considerar-se robat! La filantropia d'un

Rockefeller no ha arribat mai a aquest grau.

El millor que pot fer aquest suec, és anar a trobar el seu pare i fer-li les mateixes proposicions (naturalment, descomptant la vida marital...) a veure si accepta.

Hi ha frescos que desafien el temps d'aquests dies...

Tenia raó

I ja que parlem de jutjats, no volem passar per alt aquest fet ocorregut fa uns mesos, i que tingué el seu epíleg la passada setmana a la Sala IV on comparegué acusat d'homicidi un individu anomenat Joan Folch i Chesa.

Aquest personatge, era un home aficionat a la bona cuina. Fins era un «gourmet», un refinat.

Un dia, discutint amb un amic seu, començaren a parlar de l'alta cuina. I, naturalment, la conversa es va decantar cap al costat de la sopa d'all.

Els dos amics, posseïen les millors receptes per a fabricar aquesta fina i delicada sopa.

—Que si de la manera que jo la faig, és la millor de totes.

—Que si la meua és la més fina i subtil...

Que si naps, que si cols, la qüestió és que el nostre home, es tragué el revòlver, i pam, pam, pam! va matar el seu pretensions rival.

Se l'ha d'absoldre, i ara us ho demostraré.

Aquests dos companys discutien quin dels dos faria millor una sopa d'all.

Un d'ells ja és mort, i, naturalment, no la pot pas fer. El que queda és l'únic capaç de servir-vos en un plat. Doncs no hi ha dubte que és ell el que la farà millor.

S'ha d'absoldre, res més que per a dignificar aquesta perfumada sopa, que si bé el que la va inventar, no va descobrir la pólvora, almenys els que la saben cuinar, se'n serveixen (de la pólvora, eh?) per a posar ben alt aquest plat, que no va saber apreciar Vatel ni Brillat-Savarín.

Els murcians fan un míting

Els murcians celebraren un míting, en el que naturalment, hi havia una gentada.

Cómo no! que diuen els americans.

Hi havien tots els murcians de Barcelona. Perquè ara els murcians ho són tots de Barcelona. A Múrcia ja no n'hi queden.

I varen dir que ens estimen tant...

Hi ha *cariños* que maten.

Però el més còmic del cas, és que el míting va acabar-se amb un «VIVA LA F. A. I.»!! que enamorava.

Estranya manera d'estimar-nos la de provocar una setmaneta com la que fa poc aquesta organització quines inicials volen dir *Fer Animalades Inútils* va obsequiar-nos, sembrant la mort i el pànic a tota la ciutat que diuen estimar tant.

Ja ens agrada que ens estimin.

Però sobretot, sense necessitat de fer barbaritats per nosaltres.

Perquè a la fi i al cap, els que en paguem els plats trencats, som els barcelonins, que també ens estimem molt els murcians... quan són a Múrcia.

Es veu que tot va d'allò més bé

Si agafeu els diaris, us doneu

compte de l'equivocats que van els que parlen de crisi, de sense feina, de gana, etc., etc.

No llegireu res més que banquets a regidors, banquets a diputats, vermouths i actes d'homenatge a personalitats l'obra dels quals acostuma ésser encara inèdita.

Mai la política ha estat més mancada d'HOMES. I mai s'han proclamat tantes eminències com ara.

Mai hi ha hagut un moment en que s'hagin donat tants banquets com aquest moment actual.

El que digui que a Barcelona no hi ha per a menjar, és un farsant. Justament és a Barcelona on la gent va més tipa.

Per la gent s'entèn, naturalment, tot el que té vint durcs a la butxaca.

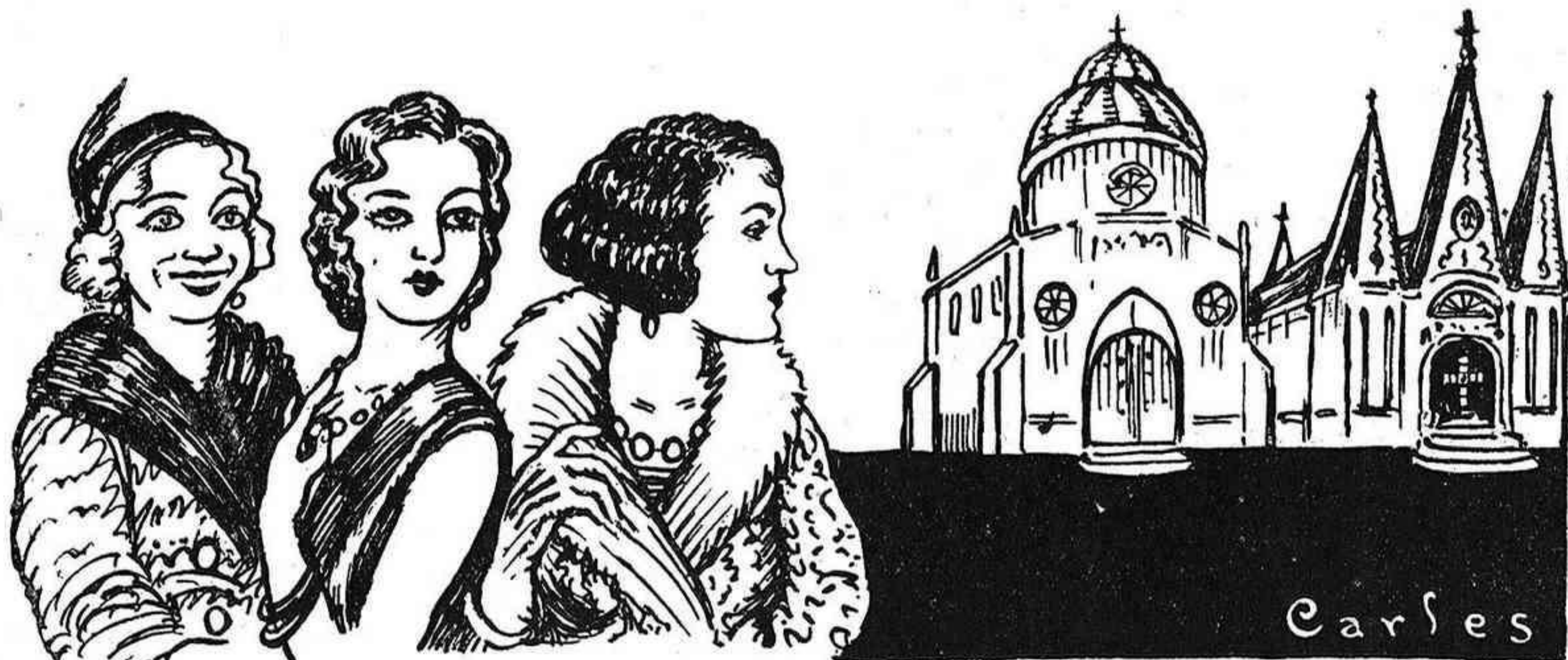
Perquè els obrers, els pobres, aquests no compten per a res.

Per a l'únic que se'ls pot aprofitar, és tan sols per a les eleccions.

Consulta

—Escolti, senyor governador: quan s'acabaran els atracaments, robatoris i petardets?

Congregacions

Les "miss" i les misses.

Els contes de L'Esquella

La mort del senyor Aldrufeu

El senyor Aldrufeu estava greu.

—Pot fer l'ànec d'un moment a l'altre—els va dir el doctor als familiars.

—Ja podeu preparar la roba per a vestir-lo i el paraigua — va afegir presentant la nota.

—Que vol que li paguem ara?— va dir la senyora Aldrufeu, tota emocionada.

—Veurà, val més, sap?... perquè demà, em diran segurament que el senyor Aldrufeu no hi és...

* * *

—Pepeta... Pepeta... em moro...

—No, home, no; si tu ens enteraràs a tots...

—¡Què més voldria!—murmurava el malalt. —Escolta... Tots els assumptes estàn arreglats... Al Banc hi han vuitanta mil duros a nom teu... Així no hauràs de pagar drets d'herència...

—Bé, bé... no pensis amb aquestes coses... A propòsit, ¿ja vas pagar la lletra de la casa Rufallí i Palmarellas?

—Sí, dona, sí... Ai, em moro!...

—Ja m'ho has dit.

—Me'n vaig...

—A on?

—A la... m... illor vida...

* * *

Passaren tres llargues hores.

El senyor Aldrufeu va entrar a l'agonia.

—Pepeta... esposa meva... estem fomuts...

—Jo no em puc pas queixar...

—Ja em queixo jo per tu... No et veuré mai més...

—Però home, si ja m'has vist prou...

—No t'he enganyat mai... I tu a mi m'has enganyat?

—Què t'haig de dir jo ara, sant cristià! No ho veus que no estàs per a discussions?

—Pepeta, no paguis pas les 6.000 pessetes a la casa Rodoreda... seria llençar-les, perquè un d'aquests dies faran suspensió de pagaments.

—Descuida, que tot es farà com Déu mana. Jo no pagaré ni a Déu...

—Fes-me dir misses... amb això no hi planyis els diners.

—Descuida. Tingas la seguretat de que al cel, tindràs nuvol de propietat.

Sobtadament el malalt féu una extremitut.

—Ai... ai... Pepeta... on eres?

—Aquí, espòs meu, al teu costat...

—I el Peret, el meu fill... on és?

—Aquí, papà, a prop teu...

—I la Mercè, la meva filla?

—Aquí, papà... va dir la mossa, plorant.

—I el senyor Madrenas, el tencedor de llibres?

—Aquí, senyor Aldrufeu, als seus peus...

—I el dependent?

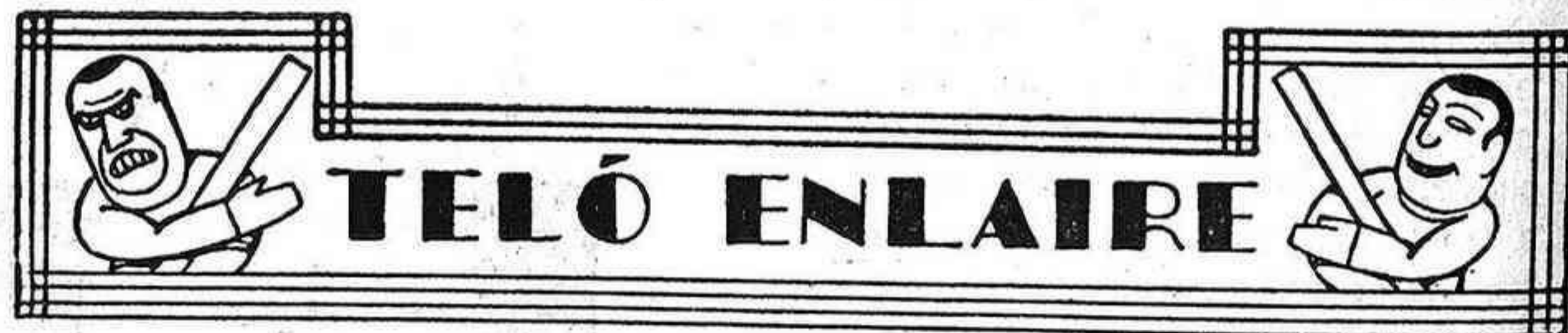
—Al seu costat... va dir aquest, tot emocionat.

El senyor Aldrufeu s'incorpora valentment damunt el llit, i exclama indignat:

—Doncs, qui diantre guarda la botiga?...

I caigué mort.

ANEM

GRAN TEATRE DEL LICEU

Tres representacions, una d'elles de gala, dedicada a l'Almirall i als Oficials de l'Esquadra anglesa.

Aquest és el programa propi d'una obra de repertori, que ja coneix tothom i que és fa sovint sense insistir-hi massa per a dar varietat a la temporada teatral. Però no va bé per a prendre

el tast d'una obra nova. Naturalment el tècnic comprendrà de seguida si està ben musicada, si la composició és rica de melodia o no, si l'art de l'autor respon a una orientació determinada o bé si obra noves perspectives. El públic sortirà amb aquella primera impressió no gaire superior a la que ens produeix un plat nou a taula del qual només sabem si ens ha agradat.

TEATRE ROMEA

«El Cafè de la Marina» del poeta Josep Maria de Sagarra

L'argument de l'obra ve de «Fanny», de Pagnol. Serveix de pretext per a la presentació de tipus.

Aquesta vegada Josep Maria de Sagarra ha vestit els seus ninots amb robes autèntiques de gent de mar. La flaire de marisc que fa l'obra ve de les robes.

Hi hem guanyat. Val més aquesta flaire que la sentor de neftalina que ens feien arribar a les marines els maniquís vestits de les obres anteriors. No és el tot, però, habituats com ens tenia el senyor Sagarra a la sabonera dels versos i l'encanyat dels consonants, hem d'esperar amb simpatia la seva evolució vers una apariència autèntica de vida, malgrat aquesta sigui portada per la vestidura.

Creiem molt difícil que el poeta Josep Maria de Sagarra arribi mai a enfondiments psicològics ni a trobar conflictes originals. Home de vida fàcil, ni allarga massa la mà ni es mou massa de lloc. Es un bon poeta de superfícies que no s'enfonsarà mai en el mar ni s'aixecarà mai a ple cel. Sonoritats, arreplegaments, jocs, Facècies, xafardeig, visions de girada de cap i vista adormida. Habilitat. Tornaveu de penya i placidesa d'home de cafè.

«El Cafè de la Marina» s'escolta bé. L'orella no ensopega amb consonants rocosos ni s'ensordeix amb ripis masegats. Sagarra els ha bandejat de la seva obra i un català ple de color i sabor en fa tot l'encís. Ja hem dit que l'argument era un pretext. Que Pagnol no ho retregui al poeta. Per la nostra part diem que les escenes de «Fanny» tenen un encís de joc lleuger ben lluny dels carolaments i escatats de «El Cafè de la Marina», joc de barca i d'esclop.

L'execució de l'obra al Remea, bé. En primer terme el senyor Gimbernat. Fontanals ha pintat per a l'obra una de les seves millors decoracions. El decorador de gust segur, que hi ha en Fontanals, ha pres fondària.

Una Nota

Ens ha fet riure la crítica de *El Dia Gráfico*, que vol atiar els de Port de la Selva contra el poeta Josep Maria de Sagarra, per suposats insults que els fa en «El Cafè de la Marina».

Es una arma de critiquet molt sovint emprada, àdhuc pels amics i companys de penya del poeta Josep Maria de Sagarra. Clar que quan els seus amics l'empren no va contra d'ell.

En moltes redaccions de diaris, hi ha,

ben oculta, la serpeta de verí que surt, quan menys s'espera, a buidar l'ullal. Es bona cosa que s'hagin de patir crítics que poden exercir perquè no cobren sou o perquè els sostè una penya.

Sentim que Josep Maria de Sagarra en comenci a sentir les conseqüències que fa tants anys senten alguns altres.

TEATRE BARCELONA

Retorn a les representacions de «Teresa de Jesús», després dels fracàs de l'obra de Quintero i Guillén, uns germans de negocis teatrals, d'empenta.

TEATRE COMIC

Res. O l'equivalent a res!

ESPANYOL

El segon número de «Papitu Santpere», molt menys sol·licitat que el primer.

POLIORAMA

«El Abuelo», de Pérez Galdós.
El teatre viu de coses passades.
WORK

ESQUELLOTS

Unes ulleres i un nas de cartró dissimula molt bé la cara gruixuda de certes persones.

Compte amb la gent que us digui: «No me conoces! No me conoces!»

D'una hora lluny els coneix tothom.

* * *

El senyor Canons—abans senyor Esteve—està enfadat amb les seves filles perquè de totes passades volen anar a la rua.

Hi anirem—diu—, però amb una condició: que no hem de gastar ni cinc cèntims en paperets i serpentines.

L'abans senyor Esteve—ara Canons—vol que consti—encara que ell labilli—que hi ha misèria a la nació. Quan manin les dretes—els bons—l'home anirà a la rua en caràcter de senyor. I esmerçarà pessetes en boletes de neu, paperets i serpentines.

El diner es gasta quan és propensa l'ocasió.

* * *

Llegim que ha estat detingut un atracador que sols comptava disset anys.

Que és com si diguéssim la lactància del pistolisme.

Tot una esperança social!

* * *

Hom pregunta: ¿quan se celebrarà la vista pels succesos del 10 d'agost?

I hom contesta: Què tal a casa? Tots bons?

* * *

Però això permet de fer un ver i complert judici de l'obra. Sobretot les òperes tenen cada una un clima, un ambient i cal submergir-se en ell per a fruit-les millor. Quan heu de sentir *El Barber de Sevilla* ja sortiu de casa amb una preparació mental ben diferent de si heu d'escoltar el *Parsifal*. Experimentaríeu una contrarietat íntima si eixint de casa per assistir a una representació de *Les Noces de Figaro* us introduïssin tapat d'ulls en una sala on es cantés *Peleas i Melisande*.

Nerò i Acté, que aquest és o hauria d'ésser el títol de l'òpera del Mestre Manén, pren el seu ambient en la literatura de Chatteaubriand. El decorat ha d'ésser ampul·lós, el Palatí, les Catacumbes. L'Alarma ens ha figurat unes gran masses arquitectòniques que s'admiraren amb la idea que tenim de la Roma imperial.

L'anècdota no té res del simbolisme wagnerià: una cortesana es passa al cristianisme per la predicació de Marc. Neró no vol avenir-se a perdre-la. En torn d'aquest amor, els cristians primitius, l'incendi de Roma, pas dels cristians que van al sacrifici. *Ave, Cèsar, Morituri te saluten*.

La música tampoc és wagneriana, ni italiana, ni russa. Té una condició que el temps dirà si és una gràcia o un defecte, que l'autor l'ha pensada per compte propi. Perquè és una gràcia quan l'autor és realment el creador o l'iniciador d'una nova perspectiva, que si no és així més li hauria valgut d'emprar els mètodes d'una escola.

Aquí no podem fer el judici de la música. Però podem dir que ens va agradar molt, però molt, el número del segon actiu que descriu l'esclat de l'aurora en els jardins del Palatí. En el final del tercer acte l'aparició de Marc té una força dramàtica que la música descriu d'una manera impressionant. Altres números ens varen complaure també, però no tenim temps de fer-ne una ràpida relació.

El públic va escoltar l'obra, cantada en català, amb molta atenció i fins amb simpatia. L'espectacle li agradava. La presentació la trobava bé. Però acabo repetint que en una temporada del Gran Teatre del Liceu podrem consagrar-hi el teatre líric català, però no l'hi iniciarem, perquè és més pròpia per a dar-hi obres de repertori (i millor que fossin en català) que per a estrenar-hi òperes sense més possibilitats que una sèrie de tres representacions.

BLAU DE SOL.

A Lerroux, segons pròpies manifestacions, li fan nosa els socialistes al poder.

A nosaltres hi ha moltes coses que ens en fan de nosa.

Però ens ho callem.

* * *

El cel està carregat d'electricitat.

Entre les moltes guerres en perspectiva, es parla d'una guerra entre la Xina i el Japó.

Tothom es pregunta: doncs ¿per què serveix la Societat de les Nacions?

Es que havíem quedat que servia per a alguna cosa, senyor?

* * *

Miguel Maura va dir que no trobava conforme l'actitud dels radicals que es fan fermes en l'obstrucció.

Al dia següent diu el contrari, i opina que estan en el seu dret de fer el que tinguin per convenient.

El fill de Maura fa com el temps: uns dies fred i uns altres calorós.

Ve a ésser una mena de «Febrerillo el loco».

Amb Carnestoltes i tot!

* * *

La gent de bona fe no es cansa de preguntar aquests dies: Ventosa i Cambó ¿de què es deuran disfressar?

La pregunta ens sembla bon xic ingènua.

Ja fa temps que s'han disfressat.

* * *

Ja vau veure que el mal temps, a Barcelona, va fer de les seves el diumenge passat.

Pluja, vent, neu a la muntanya i a la ciutat.

Una senyora que té l'estampa del «yo reinaré» a la porta del pis, i que amb això de la llei de Congregacions religioses està que treu foc pels queixals, deia a una altra senyora que, quan no sap què fer, parla bé dels radicals:

—Cregui'm, senyora Munda. Això són

càstigs de Déu... Quan hi havia monarquia no passava mai.

* * *

S'anuncia el campionat de resistència en un teatre de la nostra ciutat. Es tracta de ballar mil hores.

Al món, està vist, com que no hi ha problemes transcendents, ens entretenim en aquestes coses:

En fer campionats de ball.

RESPOSTES PAGADES

Martí Papasseit.—Procuri fer poesies festives.—*S. Regue.*—El que envia que vostè diu que és *humorístic* no serveix, facin d'altres que tinguin més gràcia.—*C. Santeugini.*—Gràcies, es publicaran, però procuri fer-los més curtets i de la broma.—*J. Mora, F. Miras, C. Cabañes, R. Soler, L. Tubau, i M. March.*—Els seus treballs van al cove.—*R. Estrems.*—Els seus versos no farien gràcia a ningú.—*Pere Damians.*—Envieu més sovintet que vostè no ho fa malament. — *L.*

La terrible feridura

(APOPLEXIA)

S'evita i cura amb el famós

ANTIAPOPLÈTIC VALLVERDÚ

Flascó, 10 pessetes a totes les farmàcies

Detalls: Laboratoris KLAM - Reus

Per anuncis a "L'Esquella de la Torratxa"

Demaneu preus sense compromís a

Domenec Diumenge

Argenteria 6, 2.ª 2.º

Barcelona

OBRA NOVA

El problema Agrari Català

(OBRA DE GRAN ACTUALITAT)

DE

AMADEU ARAGAI

Comandes a la

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, 20.

PREU: 3 PESSETES

CERVESERIA EUZKADI

PASSEIG DE GRACIA

(Cantonada a Caspe)

Nou establiment. Especialitzat en la cuina típica Vasca i Catalana, i la cervesa d'ITURRI GORRI i del país

Escopetes - Bicycles - Radio

Vendes a plaços i al comptat
(ES DESITJEN AGENTS)

F. BARÓ

Goya, 11

Tel. 73497

Barcelona

Sucursal a
Esparraguera
S. Antoni, 20

Acaba de sortir el llibre

El Cock-tail y sus derivados

per

Joan Bta. Arquè

No deixeu-lo de comprar

Preu: 5 ptes.

BA-TA-CLAN

Marquès del Duero, 85 - Tel. 31374
Tarda a les 3,30 ::: Nit a les 9,30

Avui i dies seüents: FORMIDABLES DEBUTS

Vera Frey - C. Marin - Marina López - Delvo and Belva
Zynaray et Montela - EMILIA PRAXEDES

Tots els dies un alegre vodevil - Dancing d'1 a 4 matinalada

Mobles i Matalassos

A TERMINIS i SENSE FIADOR

Carrer Santa Anna, 18 - Barcelona

FRONTÓ NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PELOTARIS

Si voleu passar una bona estona, aneu al Frontó Novetats
DETALLS PER PROGRAMES

FEROTYL

Especific de l'

ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)

(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt efecàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glándules intersticials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantárides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacológicos del Dr. W. Dutrem
Altí de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Teléfono 18631

Preu: 21'75 ptes.

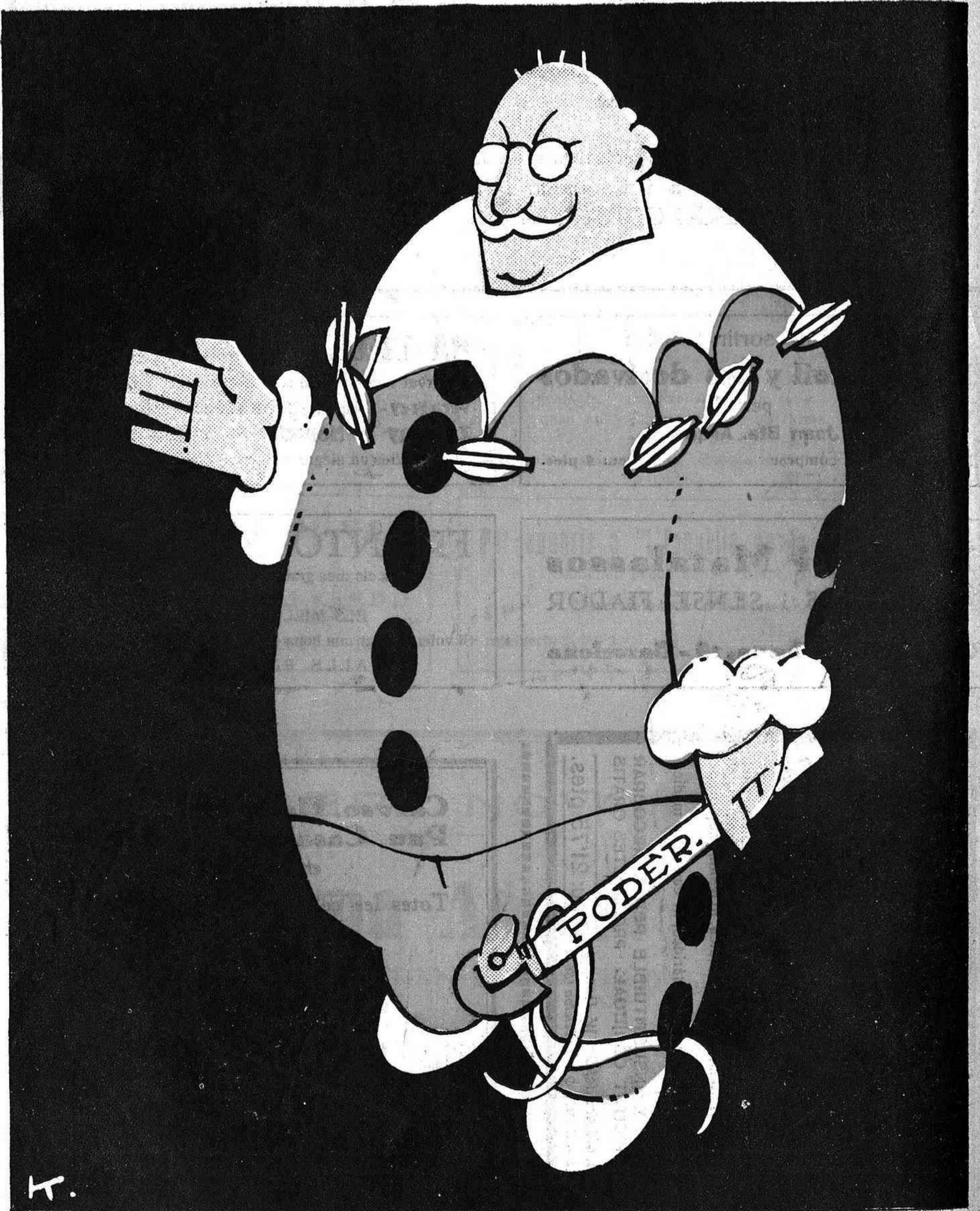
Caruso, Fleta, Tito Schipa, Pau Casals, Sagi-Barba, etc., etc.

Totes les celebritats impressionen en discos

La voz de su amo

Companya del Gramòfono, S. A. E.

Carnestoltes

Aquella mascareta m'ha preguntat si anava disfressat de radical.